

Informatie voor artsen - Profylaxe voor contacten bij invasieve meningokokkeninfecties

Indicaties

Invasieve meningokokkeninfecties zijn besmettelijke ziekten die fulminant kunnen verlopen en waarbij een vroegtijdige diagnose en snelle doorverwijzing naar een ziekenhuis belangrijk zijn. Profylaxe wordt aanbevolen voor nauwe contacten.

Doelgroep profylaxe

In de omgeving van de patiënt komen de volgende personen in aanmerking voor **profylaxe, liefst binnen de 24 uur en niet later dan twee weken na ontstaan van de klachten bij de index:**

- > huisgenoten ofwel knuffelcontacten (gezinsleden en anderen die gezamenlijk met de index een huishouden deelden, inclusief een oppas of logerende vriend(innet)jes) in de zeven dagen voor het ziek worden van de index;
- > de patiënt voor ontslag uit het ziekenhuis, tenzij deze behandeld is met een antibioticum dat ook het dragerschap bestrijdt, zoals ceftriaxon of ciprofloxacine;
- > gezondheidswerkers met onbeschermd blootstelling van mond en neus aan luchtwegsecreties: na mond-op-mond beademing of daarmee vergelijkbare contacten;

De chemoprophylaxe kan door de behandelende arts of door de huisarts worden voorgeschreven.

Bij een melding zal Zorg en Gezondheid contact opnemen en advies geven over wie in aanmerking komt voor verhoogde waakzaamheid (vier weken) of profylaxe en welke medicatie hiervoor kan gebruikt worden.

De volgende personen komen **niet** in aanmerking voor profylaxe (tenzij al gedefinieerd als zeer nauw contact):

- > leiding of kinderen van het zelfde kinderdagverblijf;
- > studenten, leerlingen of leerkrachten van dezelfde groep of school;
- > vrienden of collega's;
- > medebewoners van zorgcentra;
- > personen die algemeen sociaal contact hadden met de index (inclusief een vluchtige begroetingskus);
- > personen die voedsel of drankjes gedeeld hebben met de index;
- > personen die bij de index in dezelfde auto, bus, trein of vliegtuig zaten;
- > personen die contact hadden met de index na het overlijden.

Bij deze groepen zal Zorg en Gezondheid **verhoogde waakzaamheid gedurende vier weken** adviseren.

Bij het voorkomen van **gerelateerde ziektegevallen** geldt de volgende aanvullende richtlijn voor profylaxe:
Op school en kinderdagverblijf: profylaxe aan klas- en groepsgenoten, onderwijzer(es) en leidsters alleen als zich in de klas **twee (= index + 1) of meer** geassocieerde gevallen binnen 31 dagen na de eerste ziektedag van het indexgeval voordoen.

Keuze chemoprophylaxe⁽¹⁾

Schema opgesteld op basis van: RIVM Nederland, de Vlaamse kinderartsen en op basis van ECDC guidelines⁽²⁾.

	Keuzepreparaat	Dosis/Route/Duur
Volwassenen	Ciprofloxacin	500 mg PO éénmalige dosis
	OF Ceftriaxon (via spoeddienst)	250 mg IM éénmalige dosis
	OF Rifampicine ⁽²⁾	600mg PO 2x per dag, 2 dagen
Zwangeren	Azithromycine	500 mg PO éénmalige dosis
	OF Ceftriaxon (via spoeddienst)	250 mg IM éénmalige dosis
	OF Spiramycine	1g PO 2x per dag gedurende 5 dagen
Kinderen <16 jaar	Ciprofloxacin	20 mg/kg (max 500 mg) PO eenmalige dosis
	OF Ceftriaxon (via spoeddienst)	eenmalig 125 mg i.m
	OF Rifampicine ⁽²⁾	-kind>12 j: 600mg PO 2x per dag, 2 dagen -kind 3ma-12j: 10 mg/kg PO 2x per dag gedurende 2 dagen (magistraal voorschrift) -kind <3 ma: 5mg/kg 2x per dag, 2 dagen)
Kind < 1 maand	Rifampicine ⁽²⁾	

(1) Te starten bij voorkeur **binnen de 24 uur** na diagnose (vermoedelijk of geconfirmeerd) van het indexgeval samen met het informeren van directe contacten. Ook van toepassing bij personen gevaccineerd tegen meningokokken.

(2) <https://ecdc.europa.eu/en/news-events/guidance-public-health-management-sporadic-cases-invasive-meningococcal-disease>

////////////////////////////////////

Wanneer er sprake is van een bewezen geval van meningokokkenziekte door aangetoonde serogroep (A, C, W135 en Y) waarvoor een vaccin beschikbaar is, is naast chemoprophylaxe, **vaccinatie van patiënt en ongevaccineerde contacten** aanbevolen. Hiervoor gelden dezelfde criteria als voor chemoprophylaxe.

